

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om erstatning grunnet forsinkelse.

Dato

21.03.2012

Saksnummer

443/11F

Tjenesteyter

Norwegian Air Shuttle ASA

Krav om erstatning grunnet forsinkelse.

Klager har i det vesentlige anført:

Klager skulle reise fra Budapest til Trondheim via Oslo den 29. juni 2011 med DY1553. Flyet ankom Gardermoen forsinket, slik at klager mistet sin videreforbindelse til Trondheim.

Klager ble tilbudt hotell på Gardermoen og fly dagen etter. Klager avslo og arrangerte egen transport med tog, da han måtte være på jobb dagen etter.

Klager har fått utgifter på 8 000 kroner i forbindelse med forsinkelsen som han krever refundert.

Det vises for øvrig til klagers brev.

Norwegian har i det vesentlige anført:

DY1553 ble forsinket 21 minutter grunnet restriksjoner i luftrommet. Dette var forhold som lå utenfor Norwegians kontroll. Ved gjennomgående billetter er Norwegian forpliktet til å omrute passasjerer om til neste ledige avgang med Norwegian.

Klager ble tilbudt hotell på Gardermoen og fly videre dagen etter som han avslo. Klagers billett fra Oslo til Trondheim er derfor tilbakebetalt Reisefeber. Klager må henvende seg til Reisefeber for å få beløpet refundert.

Norwegian har ingen mulighet til å påvirke eller forutse forhold som ligger under myndighetenes luftfartskontroll, og kan derfor ikke imøtekomme klagers krav.

Nemnda bemerker:

Nemnda legger på bakgrunn av de foreliggende opplysninger til grunn at flygningen til Oslo ble forsinket slik at klagerne ikke rakk sin videreforbindelse til Trondheim.

Nemnda er delt i sitt syn på passasjerenes rettigheter ved lengre forsinkelser.

Nemndas flertall, lederen og forbrukernes representanter, er av den oppfatning at forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet tre timer eller mer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning med mindre flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Flertallet viser til EU forordning 261/2004 artikkel 6 jf artikkel 7, jf artikkel 5, jf EU domstolens avgjørelse i sak Sturgeon-Condor av 19. november 2009 (C-402/07). Flertallet er kjent med at enkelte flyselskap bestrider dommen, og at EU domstolen er bedt om å ta stilling til spørsmålet på nytt. Dommens konklusjon er imidlertid klar, og flertallet legger til grunn at dommen gir uttrykk for gjeldende rett.

Nemndas mindretall, flyselskapenes representanter, er av en annen oppfatning. EC261/04 (EU forordning 261/2004) ikke gir noen anvisning på utbetaling av en pengekompensasjon ved forsinkelse. Tilblivelse av «Sturgeon» dommen er uklar i forhold til flere rettsprinsipper bla. ved at Generaladvokaten tok stilling til spørsmålet om hvorvidt forsinkelse utløser rett til kompensasjon. Dette var et spørsmål som ikke var stilt i Sturgeon saken. Generaladvokaten har også angitt en tidsgrense på at tre timer forsinkelse utløser rett til kompensasjon, en tidsramme hvor opprinnelsen er ukjent og som ikke samsvarer med noen andre artikler i forordningen.

At passasjerer ikke har krav på kompensasjon ved forsinkelse følger av forarbeidene til EU261/04 (EU forordning 261/2004) - det ble vurdert men avvist, og videre slått fast i dom av ECJ Grand Chamber i «IATA». Artikkel 6 i forordningen gir klare og presise anvisninger på rettigheter ved forsinkelse. I motsetning til innstilling som er beskrevet i artikkel 5, og nektet ombordstigning (artikkel 4) gir ikke forsinkelse i artikkel 6 noen anvisning på kompensasjon, med rette, da det er i strid med Montreal konvensjonens artikkel 29.

Forsinkelse gir ikke rett til standarderstatning etter EC 261/04 (EU forordning 261/2004) slik forordningen er utformet, tiltenkt, og støttet av «ECJ Grand Chamber», og i tilfelle Sturgeon dommen er gyldig, er det stilt spørsmål om gyldigheten av artikkel 5-7 i forordningen. Flere domstoler har stilt spørsmål til EU domstolen om gyldigheten av Sturgeon dommen i forhold til artikkel 5-7. Dette gjelder bla. en britisk domstol. Inntil EU-domstolen har kommet med tilsvarende svar, anser mindretallet Sturgeon-dommen som uavklart. Etter mindretallets oppfatning gir følgelig ikke forsinkelse rett til kompensasjon etter EU forordningen.

Norwegian har imidlertid ikke påberopt seg fritak for erstatningsplikten på overnevnte grunnlag, mindretallet følger derfor flertallets videre vurdering av saken.

Nemnda legger på bakgrunn av de foreliggende opplysninger til grunn at forsinkelsen skyldtes restriksjoner i luftrommet. Dette må anses som en ekstraordinær omstendighet som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Forsinkelsen gir således ikke rett til standarderstatning etter forordningen.

Flyselskapet er i henhold til luftfartsloven § 10-20 ansvarlig for tap som følge av forsinkelse, med mindre selskapet godtgjør at det har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet, eller dette ikke har vært mulig for dem.

Nemnda er av den oppfatning at flyselskapet i dette tilfellet ikke hadde mulighet til å unngå forsinkelsen. Forsinkelsen gir således heller ikke rett til erstatning etter luftfartsloven.

Norwegian plikter i den foreliggende situasjon å omrute klager snarest mulig til bestemmelsesstedet. Omruting kan skje med selskapets egne fly eller med fly fra andre selskaper. I unntakstilfelle kan omruting også skje med annet transportmiddel. Hva som anses som «snarest» mulig vil måtte avgjøres ut fra en konkret vurdering av tid, kostnader, tilgjengelig transport, ulemper m.v.

Norwegian tilbød klager omruting neste dag og hotell på Gardermoen. Nemnda har ved vurdering av om dette tilbudet var tilstrekkelig delt seg i et flertall og et mindretall. Nemndas flertall, lederen, forbrukernes representanter og bransjerepresentant Marianne Strømme er av den oppfatning at Norwegians tilbud ikke tilfredsstiller selskapets forpliktelser etter forordningen. Tilbudt var lite gunstig for klager da han ikke ville rekke sitt arbeid den påfølgende dag. Eventuell tapt arbeidsfortjeneste måtte klager selv bære da Norwegian ikke var ansvarlig for forsinkelsen, jf. ovenfor. Det forelå videre et alternativ, omruting med tog. Denne omruting ville ikke medføre særlige økede utgifter for Norwegian i forhold til tilbudet som innebar hotellovernatting. Den tilbudte omruting innebar således vesentlige ulemper og kostnader for klager samtidig som det forelå et alternativ som klager ønsket og som ikke ville medføre økte utgifter av betydning for Norwegian. Flertallet er av den oppfatning at Norwegian bør erstatte klagers ekstrautgifter til togbilletter samt bagasjeoppbevaring, totalt kr 2.440. Til fradrag går kr 1.120 for flybillett Oslo-Trondheim. Flertallet anbefaler videre at klagerne utbetales kr 150 til dekning av utgifter til mat.

Mindretallet, bransjerepresentant Olav Grøttland, er ikke enig med flertallet i at klager skal få dekket økonomisk tap, altså togbillettene.

Forsinkelsen skyldes restriksjoner på antallet flybevegelser, som er forhold utenfor Norwegian sin kontroll, og de hefter da ikke for tap jf. Luftfartsloven § 10-20.

Norwegian tilbød klager hotell og flyavgang neste morgen som er i tråd med EC261/04 artikkel 8 og 9 punkt 1 (b)- det er grunn til å sette spørsmål hvorvidt Norwegian er forpliktet til å tilby dette når klager var i transitt, mindretallet kan ikke se at dette er direkte regulert i EC261/04 (EU forordning 261/2004).

Dersom klager hadde tatt i mot Norwegian sitt tilbud, ville ikke tapet oppstått. Mindretallet kan ikke se noen hjemmel til at klager skal ha anledning til å påføre Norwegian et tap i forbindelse med egen arrangert alternativ transport.

På bakgrunn av flertallets vurdering traff nemnda slikt

Vedtak:

Transportklagenemnda-fly anbefaler at klager gis en erstatning på 1 470 kroner.

Nemnda hadde slik sammensetning ved behandling av saken:

Lagdommer Einar Kaspersen, formann

Elise Korsvik, Forbrukerrådet

Sverre Åril, Forbrukerombudet

Marianne Strømme, Norsk Reiselivsforum

Olav Grøttland, SAS.

Nemndas representanter

Lagdommer Einar Kaspersen, formann, Elise Korsvik, Forbrukerrådet, Sverre Åril, Forbrukerombudet, Marianne Strømme, Norsk Reiselivsforum, Olav Grøttland, SAS.

De publiserte nemndsavgjørelsene er bearbeidet av stiftelsen Lovdata, som innehar rettighetene til dokumentene. Utnyttelse av nemndsavgjørelsene til forlagsvirksomhet, distribusjon, drift av søkbare databaser eller opplæringsvirksomhet krever særskilt avtale med Lovdata. Lovdata avgjør i tilfelle hva som faller inn under nevnte kategorier.